

Olimpiada republicană la disciplina Economie Aplicată, ediția 2025
Clasa a XI-a. Timp acordat: 180 min.

I. Completați definițiile categoriilor economice (1,5 p.)		
1.	Categorie economică care reflectă în ce măsură consumatorii își modifică comportamentul de cumpărare ca urmare a unei schimbări procentuale în prețul bunului _____	1,5
2.	Diferența dintre cantitatea cerută și cea oferită, atunci când prețul este mai mare decât prețul de echilibru _____	1,5
3.	Raportul dintre volumul producției obținute și numărul total al salariaților implicați în procesul de producție _____	1,5
4.	Structură de piață caracterizată prin existența unui singur vânzător, care stabilește prețul și cantitatea produsă, în lipsa concurenței _____	1,5
II. Indicați valoarea de adevăr a următoarelor afirmații, argumentați răspunsul. (2p.)		
<i>(Indicarea răspunsului corect – 1 p., argumentarea răspunsului – 1 p.)</i>		
1.	Presupunând că toți ceilalți factori rămân constanți, o creștere a prețului unui bun cu cerere inelastică determină o creștere a cheltuielilor totale ale consumatorilor pentru acel bun Adevărat / Fals _____ _____ _____ _____	Punctaj 1 p 1 p
2.	În condițiile unei piețe concurențiale libere, echilibrul se poate menține chiar și în prezența unor dezechilibre temporare de preț, datorită intervenției statului. Adevărat / Fals _____ _____ _____ _____	Punctaj 1 p 1 p

3.	<p>O întreprindere agricolă își extinde suprafața cultivată, păstrând neschimbat numărul de muncitori și tehnologia. Conform legii randamentelor neproportionale, această decizie poate duce, în timp, la reducerea productivității marginale și, ulterior, a producției totale.</p> <p style="text-align: center;">Adevărat / Fals</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 1 p</p>
4.	<p>Într-o economie în care resursele sunt limitate, costul de oportunitate al alegerii unei investiții în educație este întotdeauna mai mic decât costul de oportunitate al alegerii unei investiții în capital fizic.</p> <p style="text-align: center;">Adevărat / Fals</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 1 p</p>
5.	<p>Piața smartphone-urilor, unde câțiva producători mari influențează prețurile și există bariere ridicate la intrare, poate fi caracterizată printr-o concurență monopolistică.</p> <p style="text-align: center;">Adevărat / Fals</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 1 p</p>
6.	<p>Monopolul natural poate reprezenta o soluție eficientă pe termen scurt, datorită economiilor de scară, însă, pe termen lung, în lipsa unei reglementări adecvate, există riscul apariției ineficienței economice și al creșterii costurilor sociale.</p> <p style="text-align: center;">Adevărat / Fals</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 1 p</p>
7.	<p>În condițiile unei piețe concurențiale perfecte, o fermă de legume care vinde roșii la prețul de 5 lei pe kilogram și înregistrează un cost marginal de 3 lei pe kilogram își maximizează profitul atunci când costul marginal se egalizează cu prețul de vânzare, iar venitul total depășește costul total.</p> <p style="text-align: center;">Adevărat / Fals</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 1 p</p>

III. Teste grilă

Indicați răspunsurile corecte, argumentând răspunsul. (3 p)

(Indicarea răspunsului corect – 1 p., argumentarea răspunsului – 2 p.)

1.	Care dintre următoarele enunțuri reflectă cel mai corect esența legii cererii într-o economie de piață? a) Cu cât venitul unui consumator este mai mare, cu atât el va cumpăra mai multe bunuri, indiferent de preț. b) Atunci când prețul unui bun scade, cererea pentru acel bun va crește, chiar dacă utilitatea acestuia pentru consumator scade. c) Cererea unui bun crește dacă prețul bunurilor complementare crește. d) Cantitatea cerută a unui bun variază invers proporțional cu prețul său, ceteris paribus. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	Punctaj 1 p 2 p
2.	Care dintre următoarele situații contrazice comportamentul producătorilor conform legii ofertei, în absența distorsiunilor externe sau a constrângerilor instituționale? a) Un producător agricol extinde suprafața cultivată cu rapiță, ca urmare a majorării semnificative a prețului internațional. b) O întreprindere industrială își reduce producția, în ciuda creșterii constante a prețului pe piața internă, invocând „rațiuni de eficiență energetică”. c) Un start-up IT își diversifică oferta de servicii după ce costurile fixe inițiale au fost deja amortizate, iar prețurile din piață s-au stabilizat. d) O fabrică de mobilă își crește ritmul de producție în perioada premergătoare sărbătorilor, când prețurile sunt mai mari. _____ _____ _____ _____ _____ _____	Punctaj 1 p 2 p

<p>3.</p>	<p>Pe o piață competitivă, compania Fresco Drinks constată că o reducere de 15% a prețului băuturii sale emblematice a determinat o creștere de 10% a vânzărilor. Pornind de la aceste date, care concluzie reflectă cel mai corect caracterul elasticității cererii, luând în considerare implicațiile asupra veniturilor și strategiilor de preț?</p> <p>a) Cererea este elastică, iar reducerea prețului va crește veniturile totale ale companiei. b) Cererea este inelastică, iar reducerea prețului va reduce veniturile totale. c) Cererea este unitar elastică, astfel încât veniturile totale vor rămâne constante. d) Cererea este inelastică, iar creșterea cantității vândute nu compensează scăderea prețului – deci veniturile scad.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 2 p</p>
<p>4.</p>	<p>Două companii producătoare de bunuri similare reacționează diferit la o creștere bruscă de 20% a prețului de piață:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Compania A își majorează producția cu 25% în termen de două luni. • Compania B își menține constant nivelul producției, invocând limitări tehnologice. <p>Care afirmație reflectă cel mai corect caracterul elasticității ofertei în acest context și implicațiile sale asupra structurii pieței?</p> <p>a) Ambele companii au o ofertă inelastică, întrucât reacția nu este instantanee. b) Doar compania A are o ofertă elastică, sugerând o structură flexibilă și costuri marginale controlabile. c) Compania B are ofertă elastică, deoarece are capacitate de producție constantă, ceea ce implică stabilitate. d) Elasticitatea ofertei nu se poate determina fără a cunoaște costurile fixe ale ambelor companii.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 2 p</p>

<p>5.</p>	<p>Într-o economie deschisă, pe piața laptelui, guvernul decide, temporar, să plafoneze prețul la un nivel inferior prețului de echilibru, în scopul protejării consumatorilor. Drept consecință, cererea crește cu 18%, iar cantitatea oferită scade cu 12%.</p> <p>Care dintre următoarele interpretări descrie cel mai corect impactul acestei intervenții ale guvernului asupra echilibrului pieței și comportamentul agenților economici?</p> <p>a) Piața va tinde spre un nou echilibru la prețul plafonat, deoarece cererea este mai mare. b) Se va crea un excedent, iar prețul real de echilibru va coborî spre nivelul plafonului. c) Se manifestă un dezechilibru sub forma unui deficit, iar mecanismele pieței sunt distorsionate. d) Plafonarea prețului va stimula concurența și va atrage noi producători în piață, ceea ce va elimina dezechilibrul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 2 p</p>
<p>6.</p>	<p>Pe piața telefoanelor inteligente, o inovație tehnologică determină o scădere considerabilă a costurilor de producție ale firmelor. În același timp, așteptările privind creșterea viitoare a prețurilor determină majorarea cererii actuale. Presupunând că celelalte condiții rămân constante, cum va evolua prețul de echilibru?</p> <p>a) Va crește, deoarece cererea crescută va pune presiune asupra prețurilor. b) Va scădea, pentru că reducerea costurilor duce la o ofertă mai mare, ceea ce trage prețul în jos. c) Se poate menține constant, dacă variația cererii este proporțională cu variația ofertei. d) Efectul net asupra prețului de echilibru depinde de amplitudinea schimbărilor simultane ale cererii și ofertei.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 2 p</p>

<p>7.</p>	<p>Două fabrici din același sector industrial produc același tip de bun.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fabrica X produce 10.000 de unități pe lună cu 50 de angajați și utilizează tehnologii avansate. • Fabrica Y produce 12.000 de unități pe lună cu 80 de angajați, dar are costuri de producție mai mici pe unitate. <p>Care dintre următoarele afirmații reflectă cel mai corect distincția dintre productivitate și eficiență economică în acest context?</p> <p>a) Fabrica Y este mai productivă deoarece produce mai mult în total. b) Fabrica X este mai eficientă deoarece are productivitate mai mare a muncii, indiferent de costuri. c) Fabrica Y este mai eficientă economic, deși are o productivitate mai scăzută, datorită costurilor unitare mai mici. d) Eficiența economică este echivalentă cu productivitatea muncii, deci cele două fabrici trebuie comparate exclusiv prin output per angajat.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 2 p</p>
<p>8.</p>	<p>O companie evaluează două perioade succesive de producție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • În prima perioadă, realizează 1.000 de unități la un cost total de 50.000 lei. • În a doua perioadă, producția crește la 1.300 de unități, iar costul total ajunge la 60.000 lei. <p>Pe baza acestor informații, care afirmație reflectă cel mai corect evoluția costurilor și modul în care aceasta afectează eficiența economică a firmei?</p> <p>a) Costul marginal este în creștere, ceea ce indică o utilizare ineficientă a resurselor. b) Costul marginal este mai mic decât costul mediu, ceea ce indică apariția economiilor de scară. c) Costul mediu este în creștere, ceea ce reduce profitabilitatea pe unitate. d) Nu se poate trage nicio concluzie despre eficiență fără a cunoaște structura costurilor fixe și variabile.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 2 p</p>

<p>9.</p>	<p>O firmă produce lunar 500 de unități de mobilier.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prețul de vânzare este de 400 lei pe unitate. • Costul total aferent celor 500 de unități este de 210.000 lei. • Costul marginal pentru producerea celei de-a 501-a unități este de 350 lei. <p>Se presupune că firma poate vinde orice cantitate produsă la același preț.</p> <p>Având în vedere relația dintre costul marginal și prețul de vânzare, ce decizie privind volumul producției ar trebui să adopte firma pentru a-și maximiza profitul?</p> <p>a) Să reducă producția, deoarece prețul este mai mic decât costul mediu. b) Să crească producția, deoarece prețul este mai mare decât costul marginal. c) Să mențină nivelul actual de producție, deoarece costul mediu este deja acoperit. d) Să sisteze producția, deoarece firma înregistrează pierdere contabilă.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 2 p</p>
<p>10.</p>	<p>Două piețe funcționează diferit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pe Piața A, există numeroși vânzători care oferă produse aproape identice, iar barierele de intrare sunt reduse. • Pe Piața B, câteva companii mari controlează majoritatea ofertei și utilizează strategii de diferențiere a produselor și publicitate intensivă. <p>Care dintre următoarele afirmații descrie cel mai corect caracteristicile concurenței pe piețele A și B, având în vedere structura și comportamentul firmelor?</p> <p>a) Piața B are un mecanism concurențial mai eficient, deoarece oferă diversitate de produse și inovație. b) Piața A funcționează pe baza concurenței monopolistice, ceea ce duce la stabilitate și prețuri reglementate. c) Piața A reflectă concurența perfectă, unde prețul este determinat de interacțiunea liberă a cererii și ofertei. d) Piața B este un exemplu de concurență perfectă, deoarece are mai multe firme mari care își dispută piața.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Punctaj 1 p 2 p</p>

IV. Probleme

1.

O firmă produce lunar un bun industrial, având următoarele date de producție:

- Cost fix total: 30.000 lei;
- Cost variabil unitar: 120 lei;
- Preț de vânzare unitar: 180 lei.

În prezent, firma realizează 400 de unități lunar, obținând un profit modest. Conducerea analizează fezabilitatea economică a extinderii producției la 450 de unități.

Cerințe:

1. Calculați **costul total** pentru 400 unități.
2. Calculați **venitul total** pentru 400 unități.
3. Calculați **profitul total** pentru 400 unități.
4. Calculați **costul marginal** pentru cele 50 de unități suplimentare.
5. Calculați **venitul marginal** pentru cele 50 de unități suplimentare.
6. Justificați, pe baza fezabilității economice, dacă firma ar trebui să extindă producția.

Rezolvare:

Punctaj

2 p

2 p

2 p

2 p

2 p

5 p

2.	<p>Pe o piață agricolă caracterizată prin concurență perfectă, prețul inițial de echilibru al unui produs este de 20 lei/kg, corespunzând unei cantități de 1.000 kg.</p> <p>Ca urmare a creșterii cererii, prețul ajunge la 24 lei/kg, iar cantitatea tranzacționată crește la 1.200 kg.</p> <p>Cerințe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Calculați venitul total inițial al vânzătorilor. 2. Calculați venitul total după modificarea cererii. 3. Calculați elasticitatea ofertei utilizând formula procentuală. 4. Interpretați rezultatul obținut. 5. Explicați, utilizând metoda grafică, de ce s-au modificat atât prețul, cât și cantitatea. 6. Argumentați dacă oferta este elastică sau inelastică și ce consecințe are acest lucru pentru producători. 	<p>Punctaj</p> <p>2 p</p> <p>2 p</p> <p>3 p</p> <p>2 p</p> <p>3 p</p> <p>3 p</p>
----	--	---

